

CİNSEL İSTİSMAR

Mağdur Kız Çocuklarının
Sosyodemografik ve Psikolojik Özellikleri

Yazar

Yasemin KILIÇ

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap "Cinsel İstismar Mağduru Olan ve Olmayan 11 ve 18 Yaş Arasındaki Bir Grup Kız Çocuğun Sosyo-Demografik Özellikler ve Psikolojik Belirtiler Bakımından Karşılaştırılması" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-399-239-2

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Cinsel İstismar Mağdur Kız
Çocuklarının Sosyodemografik
ve Psikolojik Özellikleri

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Yazar

Yasemin KILIÇ

ORCID iD: 0000-0002-2037-2245

Bisac Code

SOC060000

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

DOI

10.37609/akya.2667

Kütüphane Kimlik Kartı

Kılıç, Yasemin.

Cinsel İstismar Mağdur Kız Çocuklarının
Sosyodemografik ve Psikolojik Özellikleri / Yasemin Kılıç,
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

81 s. ; 135x210 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253992392

1. Sosyal Bilimler.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Her zaman sevgiyle yanımda olan ve yardımlarını
esirgemeyen anneme , babama, kardeşlerime;
verdikleri sevgi ve güçle beni yüreklendiren
sevgili eşim Semih 'e ve oğullarım
Ali Emir 'e ve Melih 'e;
Sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum....*

Her çocuk, sağlıklı ve şiddetten uzak bir yaşam sürme hakkına sahiptir.

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

Giriş	1
1.1. Cinsel İstismar.....	2
1.1.1. Cinsel İstismar Tanımı	2
1.1.2. Cinsel İstismar Türleri.....	6
1.1.3. Cinsel İstismar Mağduru Çocuk-Ergen.....	7
1.2. Hukuksal Yapı.....	11
1.2.1. Uluslararası Hukuki Çerçeve	11
1.2.2. Türkiye’de Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Hukuki Yapı.....	13
1.3. Cinsel İstismar Mağduru Çocuklar ve Sosyo-demografik Özellikleri Alanında Yapılmış Araştırmalar.....	18
1.4. Cinsel İstismar ve Psikolojik Belirtiler Alanında Yapılan Araştırmalar	21
1.5. Araştırmanın Amacı ve Araştırma Soruları.....	25

Bölüm 2

Yöntem.....	27
2.1. Araştırmanın Yöntemi	27
2.2. Örneklem.....	28
2.3. Veri Toplama Araçları.....	28
2.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	29
2.3.2. Kısa Semptom Envanteri.....	29
2.3.3. Ergenler için Ruhsal Sorunlar Tarama Ölçeği	30
2.3.5. Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği-Cinsel İstismar Alt Boyutu	31
2.4. Verilerin Analizi.....	31

Bölüm 3

Bulgular	33
3.1. Sosyo-Demografik Özelliklere Ait Bulgular	33
3.1.1. Olgu ve Karşılaştırma Grubuna Ait Sosyo-demografik Bulgular	33
3.1.2. Olgu ve Karşılaştırma Grubunun Ailelerine ait Sosyo-demografik Bulgular	36
3.1.3. Cinsel İstismar Mağduru Ergenlerin Olay Öyküsüne Ait Bulguları	44
3.2. Kullanılan Ölçeklerin Güvenirlik Analizi Bulguları	47
3.3. KSE ve ERST Ölçeklerine ve alt ölçeklerine ait Korelasyon Katsayılarına Dair Bulgular	48
3.4. Psikolojik Belirtilere Ait Bulgular	50
3.4.1. Cinsel İstismar Grubunun Psikolojik Belirtilerine Ait Bulgular	52
Tartışma	59
Kaynaklar	69

KISALTMALAR

ASHB	: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
BİRDEF	: Bireysel Risk Deđerlendirme Formu
BM	: Birleşmiş Milletler
ÇİM	: Çocuk İzlem Merkezi
ÇKK	: Çocuk Koruma Kanunu
ÇODEM	: Çocuk Destek Merkezi
DEHB	: Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu
DSM-V	: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition
ERST	: Ergenler için Ruhsal Sorunlar Tarama Ölçeği
KSE	: Kısa Semptom Envanteri
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TSSB	: Travma sonrası stres bozukluğu

KAYNAKLAR

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2015). ANKA Çocuk Destek Programı. <http://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/uygulamalar/anka-cocuk-destek-programi> (10 Eylül 2016).
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th Ed.). Washington, DC: Author.
- Aktepe, E. (2009). Çocukluk Çağı Cinsel İstismarı. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 1*, 95-119.
- Barutçu N., Yavuz M.F., Çetin G. (1999) Cinsel Saldırı Sonrası Mağdurun Karşılaştığı Sorunlar. *Adli Tıp Bülteni*, 4(2): 41-53.
- Bilginer, Ç., Hesapçıoğlu, S.T., ve Kandil, S. (2013). Çocukluk Çağı Cinsel İstismarı: Mağdur ve Sanık Açısından Çok Yönlü Bakış. *Düşünen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 26, 55-64.
- Carey, P.D., Walker, J.L., Rossouw, W., Seedat, S., ve Stein, D. J. (2008). Risk indicators and psychopathology in traumatised children and adolescents with a history of sexual abuse. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 17(2), 93-98.
- Carlstedt A., Forsman A., Soderstrom H., (2001). Sexual Child Abuse in a Defined Swedish Area 1993-97: a population-based survey. *Archives sexual behaviour*30(5), 483-493.
- Çocuk Destek Merkezi Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarihi: 29 Mart 2015, Resmi Gazete Sayısı: 29310).
- Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (Resmi Gazete Sayısı: 22138, Tarihi: 11 Aralık 1994).
- Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Fahişeliği ve Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokolü İlk Ülke Raporu, 18 Nisan 2016. http://www.cocukhizmetleri.gov.tr/upload/cocukhizmetleri.gov.tr/mce/2011/cocuk_haklari_mevzuat/CocukSatisiVePornografisi_UlkeRaporu.pdf
- Çocuk İstismarına Yönelik Rapor (2016). İMDAT-Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği & ASUMA - Acıbadem Üniversitesi Suç ve Şiddetle Mücadele Uygulama ve Araştırma Merkezi.
- Çocuk İzlem Merkezi Genelgesi (Resmi Gazete Tarihi: 04 Ekim 2012, Resmi Gazete Sayısı: 28431).
- Çocuk İzlem Merkezleri Türkiye Raporu (2015). Trabzon Barosu Çocuk Hakları Komisyonu.

- Demir, M. (2008). Çocuk ve Ergenlerin Cinsel İstismarı Sonrasında Akut Stres Bozukluğu ve Travma Sonrası Stres Bozukluğu Özelliklerinin İncelenmesi. Uzmanlık tezi, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Bursa.
- Demirci, K. (2016). Çocukluk Çağı Travmaları ve Obsesif Kompulsif Belirtilerin İlişkinin İncelenmesi. *Journal Of Mood Disorders*, 6(1), 7-13.
- Doğan, Ö.O. (2009). Cinsel İstismara Uğrayan Ergenlerde Bireysel, Ailesel ve İstismara Ait Özelliklerin Tanımlanarak, İstismara Uğrama ve Psikiyatrik Bozukluk Oluşumu Üzerine Etkilerinin Araştırılması: Kontrollü Bir Çalışma. Uzmanlık tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Bursa.
- Dönmez, Y.E., Soylu, N., Özcan, Ö.Ö., Yüksel, T., Çalışkan Demir A., Bayhan, P.Ç. ve Miniksar, D.Y., (2014). Cinsel İstismar Mağduru Çocuk ve Ergen Olgularımızın Sosyodemografik ve Klinik Özellikleri. *J Turgut Ozal Med Cent*, 21(1), 44-48.
- Er, T. (2010). Cinsel İstismara Maruz Kalan Ve Kalmayan Ergenlerin Anksiyete, Depresyon ve Benlik Algısı Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erdoğan, A., Tufan, E., Karaman, M.G., Atabek, M.S., Koparan, C., Özdemir, E., ve vd. (2011). Türkiye'nin dört farklı bölgesinde çocuk ve ergenlere cinsel tacizde bulunan kişilerin karakteristik özellikleri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 12:55-61.
- Halverson K.C., Elliott, B.A., Rubin, M.S. ve Chadwick D.L. (1993). Legal considerations in cases of child abuse. *Primary Care*. 20 (2), 407-415.
- Isır, A.B., ve Cebesoy, F.B., (2009). Himeni İntakt Olan Cinsel İstismara Uğramış Kız Çocuğu Olgularında Ruh Sağlığı Muayenesinin Önemi: 4 Olgu Sunumu. *e-Journal of New World Sciences Academy*; 4(3), 75-84.
- İnan, M. (2010). 2005-2009 Yıllarında Kocaeli Adliyesi'nde Görülen Cinsel İstismar Konulu Davalarda Sanık Ve Mağdur Çocukların Sosyo Demografik Özellikleri Ve Suçun Niteliği. Yüksek lisans tezi. Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Kempe, C.H. (1978). Sexual abuse, another hidden pediatric problem: The 1977 C.Anderson Aldrich Lecture. *Pediatrics*, 62(3), 382-389.
- Kırpınar, İ. (2013). *Genç Psikiyatristin El Kitabı*. İstanbul:Timaş Yayıncılık.
- Köse, S., Aslan, Z., Başgül, Ş.S., Şahin, S., Yılmaz, Ş., Çıtak, S. ve Tezcan, A.E. (2011). Bir eğitim ve araştırma hastanesi çocuk psikiyatrisi polikliniğine yönlendirilen adli olgular. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*; 12, 221-225.
- Kurdoğlu, M., Kurdoğlu, Z., Güler, A. ve Özgökçe, Ç., (2010) Türkiye'nin Doğusunda Çocukluk Çağındaki Cinsel istismar Olgularının Değerlendirilmesi. *TJOD Dergisi*, 7, 285- 288.
- McCrae, J.S., Chapman, M.V. ve Christ, S.L. (2006). Profile of Children Investigated for Sexual Abuse: Association with Psychopathology Symptoms and Services. *American Journal of Orthopsychiatry*; 76 (4), 468-481.
- Ögel, K., Karadayı, G., Şenyuva, G.,ve Kanoğlu, H. (2012). Ergenler İçin Ruhsal Sorunlar Tarama Ölçeği'nin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*;25, 8-16.

- Özbaran, B., Erermiş, S., Büküşoğlu, N., Bildik, T., Tamar, M., Ercan, E.S., ve ark.(2009). Social and emotional outcomes of child sexual abuse: A clinical sample in Turkey. *Journal of Interpersonal Violence*, 24(9), 1478-1493.
- Öztop, D.B., ve Özcan, Ö.Ö., (2010). Cinsel istismar Vakalarının Sosyo- demografik ve Klinik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *New/Yeni Symposium Journal*; 48,(4), 270-276.
- Polat, O. (2007a). Cinsel istismar, *Tüm boyutlarıyla Çocuk İstismarı 1- Tanımlar*, 1. baskı, içinde (93-158).Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Polat, O. (2007b). Önleme, *Tüm boyutlarıyla Çocuk İstismarı 2-Önleme ve Rehabilitasyon*, , 1. baskı, içinde (311-328).Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Sanderson, C. (2010). *Anne Baba ve Öğretmenler için Çocuğun Cinsel Eğitimi ve Tacizden Korunma Rehberi*. Hekimoğlu-Gül, A. ve Şar, F. (Çev.) İstanbul: Sistem Yayıncılık (orijinal baskı tarihi 2004).
- Spataro, J., Mullen, P. E., Burgess, P. M., ve ark. (2004). Impact of child sexual abuse on mental health: prospective study in males and females. *British Journal of Psychiatry*, 184, 416 -421.
- Svedin, C.G., Back, C. ve Söderback, S. (2002). Family relations, family climate and sexual abuse. *Nordic Journal of Psychiatry*, 56(5), 355-362.
- Şahin, N.H., Batıgün, A., ve Uğurtaş, S. (2002). Kısa Semptom Envanteri (KSE): Ergenler İçin Kullanımının Geçerlik, Güvenilirlik ve Faktör Yapısı. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 13(2),125-135.
- Şahin N.H ve Durak A .(1994). Kısa Semptom Envanteri: Türk gençleri için uyarlanması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 9(31), 44-56.
- Şar, V. , Öztürk, E. ve İkikardeş, E. (2012). Çocukluk Çağı Ruhsal Travma ÖlçeğininTürkçe Uyarlamasının Geçerlilik ve Güvenilirliği. *Türkiye Klinikleri J Med Sci* 32(4), 1054-63.
- Taner H.A., Çetin, F.H., Işık, Y. ve İşeri, E (2015). Cinsel istismara uğrayan çocuk ve ergenlerde psikopatoloji ve ilişkili risk etkenleri. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 16, 294-300
- T.C. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü (2015). Adli İstatistikler 2015, (Çevrimiçi) <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>, 21.04.2016
- T.C Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2008). Politika Dökümanı: Kadın ve Eğitim. Ankara
- Türk Hukukunda İnsan Ticareti Suçu El Kitabı*, (2. Baskı) (2009), Ankara
- Vural P., Uçar, H.N., Eray, Ş., Çolpan, M. ve Kocael, Ö., (2013). Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Psikiyatrisi Polikliniğine Yönlendirilen Adli Olguların Sosyo-demografik ve Klinik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 39 (1) 49-53
- 2828 sayı ve 24/05/1983 Sosyal Hizmetler Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 27 Mayıs 1983, Resmi Gazete Sayısı: 18059).
- 4721 Sayı ve 22/11/2001 Tarihli Türk Medeni Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 08 Aralık 2001, Resmi Gazete Sayısı: 24607).
- 5237 Sayı ve 26/9/2004 Tarihli Türk Ceza Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 12 Ekim 2004, Resmi Gazete Sayısı: 25611).
- 5395 sayı ve 03/07/2005 Tarihli Çocuk Koruma Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 15 Temmuz 2005, Resmi Gazete Sayısı: 258176).